

BEROEPSBELANGEN.

ZIJ, DIE NA ONS KOMEN.

Wij, die al wat ouder worden, zien dikwijls met voldoening, hoeveel meer de jongeren zien en leeren, dan wij gezien en geleerd hebben, en bouwen daarop de beste verwachtingen voor de toekomst van ons beroep. Teleurstellend is het dan, te ontwaren, dat niet altijd de aandrang om het beroep uit te oefenen en het gevoel van één-zijn met de beroepsgenooten evenredig zijn met de zoo gunstige omstandigheden, waaronder de wèl voorbereide jonge arts de praktijk kan aanvaarden. Het is te hopen, dat het leelijke trekje, waarvan wij nu vernemen, maar een uitzondering is, maar ook dan is het leelijk genoeg. De directeur van een der groote ziekenhuizen hier te lande deelde mij nl. kort geleden mede, dat het tegenwoordig moeite kost, bevoegde assistenten te krijgen, en dat zich nu ook wel semi-artsen aanmelden. Op de vraag, waarom zij nog geen arts zijn geworden, luidt het antwoord dan wel, dat zij, arts geworden, terstond in militairen dienst moeten. En nu vinden wij in het Rapport van de Commissie in zake de Gemobiliseerde Artsen (op bldz. 1636) deze klacht geheel bevestigd. Deze jonge mannen schijnen, zoolang zij geen arts zijn, van een studieverlof met verlengstukken te mogen genieten. De eerezucht om den eindpaal te bereiken bestaat voor hen niet, veel minder de overweging, dat zij, zonder iets te verzuimen, zonder tijd op te offeren, en zelfs met geldelijk voordeel, het werk op zich zouden kunnen nemen, dat thans verlicht wordt door mannen, die hun praktijk in den steek moeten laten, en voor wier belangen slechts met moeite kan worden gezorgd. Mogen deze „embusqués” bedenken, dat bij lateren strijd onze tegenstanders zich niet meer met *verzonnen* grieven zullen behoeven te behelpen, als zulk een houding onzen stand tot verwijt kan worden gemaakt.

Honderdduizenden landgenooten moeten, zonder morren, als soldaat bij het veldleger dienen; en de bevoorrechten, die het als officier mogen doen, zouden zich, in een tijd als dezen, om wat ongemak of verveling, aan hun plicht onttrekken? Er is mij eens verteld, dat de Javaan overtuigd is, dat de apen kunnen spreken, maar dat zij te slim zijn om het te doen; want als men het bemerkte, zouden zij moeten werken, evenals de menschen. Zulk een apenslimheid misstaat den toekomstigen arts, en zou op den duur ook niet helpen, want het menschenvernuft der overheid zou er spoedig toe komen, studieverlof niet te verlengen, als niet binnen een gepasten tijd een vrucht van de studie kon worden vertoond in den vorm van een afgelegd examen.

PINKHOF.

INGEZONDEN.

ZIEKTEVERZEKERING VOOR DEN MIDDENSTAND.

Nu collega METZLAR mededeelt, dat de afdeling Apeldoorn zich niet kan verenigen met het sluiten van een overeenkomst met de verzekeringsmaatschappijen, kan het goed zijn te vermelden, dat ook Friesland van dezelfde meening is. Ook wij

zien geen reden, waarom een dergelijke overeenkomst nuttig kan zijn. Onze inmenging zou neerkomen op de zorg voor de beurs van de verzekerden; met de ziekenbehandeling heeft de verzekering niets te maken, alleen met het betalen van de kosten, aan de behandeling verbonden. Persoonlijk belang kunnen wij er niet bij hebben, omdat onze vordering op den patiënt geheel onafhankelijk is van het al of niet sluiten van een verzekering. Alleen is het gevaar niet denkbeeldig, dat, als wij ons er mee bemoeien, de patiënt zich ontheven acht van zijn plicht, om ons te betalen, als de maatschappij hem niet uitkeert. Wij kunnen de zaak wenden en keeren, zooals wij willen, als wij onze goedkeuring hechten aan een bepaalde maatschappij, zal het publiek er een waarborg in zien voor de soliditeit van die maatschappij, een waarborg, die wij niet kunnen geven. Wij kunnen wel op grond van de bepalingen voorstellen, dat een maatschappij niet aan zijn verplichtingen zal kunnen voldoen, insoliede maatschappijen aanwijzen, maar niet het omgekeerde.

Er is echter één bezwaar, dat afdoend is. Wij verbinden ons persoonlijk niet aan de verzekeringsmaatschappij, maar hebben alleen met den patiënt te maken. Dit is het groote verschil tegenover ziekenfondsen. Wij kunnen dus onmogelijk verhinderen, dat iemand, bij welke maatschappij ook, zich verzekert tegen de geldelijke gevolgen van ziekte. Er zullen maatschappijen blijven, die zonder eenige voeling met onze Maatschappij verzekeringen sluiten. Een bindend besluit, waarbij den leden verboden wordt, om patiënten te behandelen, die bij een niet goedgekeurde maatschappij zijn verzekerd, is ondenkbaar, omdat dat iets is, dat ons niets aangaat; wij weten van het bestaan van die verzekering niets af. Wij zullen dus krijgen maatschappijen, die op onze kosten reclame zullen maken voor hun zaak: leveranciers van de Nederlandsche maatschappij tot bevordering der geneeskunst, en maatschappijen, die zich juist zullen beroepen op hun vrijheid van handelen. Welke soort er mee door zal gaan, is niet vooraf te zeggen. Maar wel is te voorspellen, dat elke maatschappij zal zoeken naar den weg, die geldelijk het voordeeligste is. Ligt er voordeel in, om rekening te houden met onze ervaring en onze wenken, dan zullen de maatschappijen in hun reglementen daarmee rekening houden, ook zonder overeenkomst. Zien zij meer voordeel in een anderen weg, dan sluiten zij geen overeenkomst. Als wij niet alle maatschappijen kunnen dwingen, om naar onze inzichten te handelen, dan bereiken wij zeker niets. Er is reden, om aan te nemen, dat de maatschappijen wel rekening wenschen te houden met onze wenken, zelfs is er één maatschappij, die voor ons plezier niet-leden van de behandeling wil uitsluiten, zonder dat wij het eischen. Die uitsluiting deugt niet, maar het feit bewijst, dat wij de zaak wel aan zich zelf kunnen overlaten.

Er is slechts één argument vóór een overeenkomst. De maatschappijen kunnen het ons lastig maken door van de patiënten zeer specifieke rekeningen te eischen. Wij kunnen, door een overeenkomst te sluiten, hieromtrent mildere bepalingen bedingen. Dit zou juist zijn, als er geen andere maatschappijen bestonden dan de gecontracteerde. Wij zijn het niet gewoon, maar als een patiënt het eischt, zijn wij verplicht een specifieke rekening over te leggen. Aangezien het ten slotte aan ons zelf ligt, op welke wijze wij die rekening willen specificeren, is dit bezwaar niet heel groot. Wij hebben ten slotte niet met de maatschappij, maar met den patiënt te maken. Als de maatschappij heel verstandig is, vraagt zij geen specifieke rekening, maar eischt van den patiënt, dat hij niet aan den dokter vertelt, dat hij verzekerd is. Dat zal niet gaan, maar laten wij niet overal spoken zien, en eindelijk eens ophouden met te beweren, dat ieder het op ons gemunt heeft.

Leeuwarden, 4 November 1917.

Dr. L. DE JAGER.

THROMBOSE VAN DEN SINUS CAVERNOSUS OF OOGKASABSCES?

In de aflevering van 20 October wordt door collega DE LEVIE de vraag gesteld, of het door hem beschreven geval een *thrombose van den sinus cavernosus*, dan wel een oogkasabsces is geweest. Mij dunkt, dat thrombose van den sinus cavernosus geheel